

1 mars

JOHANNA MARIA BONOMO (1606-1670)

Fyra år gammal hindrade hon pappan att döda mamman i ett svartsjukedrama. När hon sedan sattes i klosterskola ville hon inte därifrån utan stanna för alltid. Den saliga JOHANNA MARIA BONOMO (från Italien) blev en hängiven men ovanlig nunna. Hon föll ofta i helig extas som kunde vara i dagar och hindra henne från hennes uppgifter. Hon fick också *stigmata*: Kristi sårmärken visade sig plötsligt på hennes kropp. Hela tre gånger valde hennes medsystrar henne till abbedissa trots att åsikterna om den heliga kvinnan gick skarpt isär. Hon anklagades bl.a. för att slösa bort klostrets egendom till de fattiga. Trots allt motstånd hon drabbades av önskade Johanna bara att drabbas av ännu mer besvär – för Kristi skull. Hur blir man så? Svaret finns i hjärtat, i det heliga rummet där Gud och människosjälen ger sig helt åt varandra.

Saliga Johanna, man misstänkte dig till och med för att vara besatt av djävulen, men allt du gjorde skedde av kärlek till Gud och människor. Be för alla som i sin tjänst för Gud möter missförstånd och förakt.

2 mars

ANGELA AV KORSET (1846-1932)

Den heliga ANGELA AV KORSET jobbade i ett skomakeri i Sevilla, där chefen bad rosenkrans och läste om helgon varje dag med personalen. Varje fredag gav Angela sin middag åt fattiga och tiggde ihop pengar till dem. Hon ville bli nunna, men avvisades p.g.a. svag hälsa. Då tog hon saken i egna händer. Med en präst och tre andra kvinnor grundade hon *Systrarna av Korset*, som skulle tjäna sjuka och fattiga och själva leva ytterst fattigt. Hon dog idag, år 1932, 86 år gammal. *Allt är möjligt för den som tror* (Mark 9:23).

Heliga Angela av Korset, be att vi kristna alltid håller vår korsfäste Herre för ögonen och är redo att tillsammans med honom bära ansträngningar och uppoffringar för världens frälsning.

2 mars

NON (500-talet)

En legend berättar att den heliga NON från 500-talets Wales våldtogs av en hövding och blev gravid. Hur mycket sorg och vrede måste inte den kränkta kvinnan ha känt! Ett gäng män tänkte komma och döda det oönskade barnet vid födelsen, men ett stormväder tvingade dem att stanna hemma, och just då födde hon sonen, som därför räddades. Han blev själv helgon (David av Wales). Under de obeskrivligt svåra värkarna ska Nons hand ha lämnat ett avtryck i den sten hon lutade sig emot. Symbolen är lätt att förstå: denna moderliga hand tog emot babyen och var starkare än den stenhårda värld hon levde i. Hur många av dem som blivit aborterade i vår tid skulle ha blivit helgon om de fått leva? Varför skapar vi inte ett stormväder som förhindrar abort? Helgonbarnet blev till genom

våldtäkten, en rent destruktiv handling, men Non vände övergreppet till något positivt. Mor och barn är nu hos Gud. Var fadern och våldsmännen hamnade vet ingen.

Heliga Non, ditt stackars pojkbarn hittade hos dig en stark famn som älskade honom. Be för alla just nu ofödda barn som blivit till genom våldtäkt, att de inte blir offer nummer två för den destruktiva handlingen, utan får en chans i livet oberoende av vad deras pappa har gjort.

4 mars

KÁSIMIR (1458-1484)

Polens och Litauens store kungason, den helige KÁSIMIR, hade flera bröder som alla blev kungar någonstans. Han själv föredrog fred framför krig, levde mer som en munk än en prins och tog upp alla orättvisor i samhället med sin far. *De fattigas försvarare* dog ung. I modern tid omvandlade kommunisterna hans gravkyrka till ateistiskt museum, men hans relikier räddades och är nu tillbaka där. I dag år 1984 firades 500-årsjubiléet av hans död (hans himmelska födelsedag) i Litauen, ett katolskt folk som då längtade efter frihet från ryssarna. Det året måste många böner ha uppsänts till Gud om frihet! Gud är nådig: året därpå började Sovjets liberalisering och sönderfall, och 1991 kunde Litauen och dess kyrka åter andas fritt, liksom Polen. Kásimir älskade jungfru Maria, hon som jublande sade om Gud: ”Han störtar härskare från deras troner och han upphöjer de ringa” (Luk 1:52). Satsa tålmodigt på Gud. Han räddar.

Kyrkans bön på denna dag:

Allsmäktige Gud, du visar oss i Kristus att den sanne härskaren är den som tjänar dig. Låt oss, på förbön av den helige Kásimir, bli dina tjänare för evigt i helighet och rättfärdighet.

Särskilda läsningar på denna dag: Fil 3:8-14 samt Joh 15:9-17

5 mars

MARKOS EREMITEN (400-talet)

Ett av dagens helgon är en eremit vid namn MARKOS från den egyptiska öknen, omkring år 400. Det sägs att han kunde Bibeln utantill. En hyena – ett av de mest föraktade djuren – lade sin blinda valp för hans fötter och han helade den. Han avstod ofta från mat men blev 100 år. Där har du ditt program för fastetiden: 1) Dra dig undan. 2) Lär känna Bibeln. 3) Hjälp någon i nöd, om så bara ett djur. 4) Bli herre över dina begär.

*Helige Markus, be för oss som vill fasta men inte gör det, som nöjer oss med att hjälpa dem som hjälper oss, och som knappt bryr oss om Bibeln som faktiskt är **Guds ord till oss**.*

6 mars

ROSA AV VITERBO (1233 – ca 1252)

Att ta ställning i politik är jobbigt, men det är din plikt och du syndar när du struntar i dina plikter och inte ens ids rösta i allmänna val. (Den som inte vill rösta kan lika gärna leva under en diktatur.) Den heliga ROSA var ännu bara ett barn när hon fick hela sin stad Viterbo emot sig. Orsak: hon uttalade sitt stöd för påven som låg i strid med kejsaren, vars soldater just då ockuperade staden. Den fromma flickan, som predikade för folk på gatan, fick fly med sina föräldrar. En dag profeterade hon kejsarens död, och strax efteråt dog han. Påvens soldater tog igen över Viterbo, Rosa kunde nu återvände och ville bli nunna, men avvisades. Hon var för fattig, sade nunnorna, som ironiskt nog tillhörde en orden som ville leva extremt fattigt. Det blev för mycket för artonåringen som alltid ansträngt sig till det yttersta att leva asketiskt. Hon dog i förtvivlan och sorg. När Rosas kropp efter många år inte hade ruttnat ansågs hon vara helgon och hennes kropp flyttades till klosterkyrkan, där hon kan ses i en glaskista. ”Kanske vill ni ha mig efter min död!” hade hon sagt till nunnorna, och så blev det alltså. Den jobbiga tonåringen dog idag, omkring år 1252 (en obduktion av den väl bevarade kroppen år 2010 lär ha avslöjat en hjärtsjukdom).

Må Gud på din förbön, heliga Rosa, befria oss från likgiltighet och hyckleri, och må vi lära oss att lyssna till varandra, inte minst till radikala ungdomar, genom vilka Gud kan tala till vårt samvete.

7 mars

PERPETUA och FELICITAS (dödade ca år 203)

Skakande nära kommer vi de två mammor som tillsammans med sina vänner kastades för de vilda djuren för sin kristna tros skull i Karthagos arena idag ca år 203: PERPETUA och FELICITAS. En del av ögonvittnens berättelse utgörs av Perpetuas egen dagbok, som hon skrev dagen innan. Helgonet ber för sin avlidne bror och får visshet om hur detta befriar honom från straffet i livet efter döden (ett exempel på vår katolska tro att böner för avlidna kan hjälpa dem). I visioner under natten ser hon stegen upp mot himlen, som hon själv ska gå, och en drake som vill sluka henne. Trotsigt trampar hon på dess huvud för att komma upp (jfr 1 Mos 3:15). När morgonen kommer och hon vaknar går hon lika trotsigt sjungande in på arenan. Den lilla skaran av martyrer talar strängt till publiken och låter tribunen förstå att även om han dömer dem ska Gud döma honom. Felicitas, Perpetuas slavinna, som precis fött sitt barn, läcker mjölk från bröstet, och den rasande publiken ryser ett ögonblick vid denna anblick. När de sårats av vilddjuren ger alla de dömda varandra en kyss till fridshälsning och tar tiggande emot dödsstöten. Perpetua skriker till. Dessa fornkristna vittnesbörd – delvis från Perpetuas egen hand och delvis från ögonvittnens – lämnar ingen oberörd (man hittar texten på svenska i *Svenskt patristiskt bibliotek*, band II).

Kyrkans bön på denna dag:

Gud, i kärleken till dig fann dina heliga martyrer Perpetua och Felicitas den kraft som övervann förföljelsens och dödens plågor. Så låt oss på deras förbön växa i kärleken, till dess vi blir fullkomnade i din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Särskilda läsningar på denna dag: Rom 8:31b-39 samt Matt 10:34-39

8 mars

JOHANNES AV GUD (1495-1550)

Klagar du ständigt över ditt öde istället för att få något gott ut av det? Då bör du lära av den helige JOHANNES AV GUD från Granada i Spanien, exsoldat, herde och bokhandlare som upplevde en plötslig omvändelse. Han gav allt till de fattiga, ansågs tokig och spärrades in på ett av medeltidens förfallna sjukhus. Där satte han genast igång med att vårda de sjuka. När han släpptes efter en tid saknade personalen den ivrige volontären. De obeskrivliga förhållandena han upplevt fick honom att själv grunda ett sjukhus med normer för hygien och behandling. Medhjälpare anslöt sig, och de grundade en sjukhusorden. Mannen som alltid genast hjälpte vem som helst i nöd, dog i dag 1550. Nu i fastetiden bör vi kristna avstå från någon vanlig njutning, t.ex. lyxig mat, nöjen och njutningar. Men varför inte också kontakta någon du känner som är sjuk eller ensam? Ge en liten stunds vänlig uppmärksamhet. Det är viktigare än att avstå från choklad.

Kyrkans bön på denna dag:

Gud, du gav barmhärtighetens Ande åt din tjänare Johannes. Låt oss, som han, i handling visa vad kärleken är och räknas bland de utvalda i ditt rike.

Särskilda läsningar på denna dag: 1 Joh 3:14-18 samt Matt 25:31-40

9 mars

FRANCESCA ROMANA (1384-1440)

DOMENICO SAVIO (1842-1857)

FRANCESCA ROMANA kom från en rik men from romersk familj. Hon växte upp under den demoraliserande påveschismen, när påvar och motpåvar bekämpade varandra tills ordningen återställdes vid konciliet i Konstanz 1417, som lyckades ersätta alla tävlande med en ny kandidat, påven Martin V. Flickan ville redan som barn bli nunna men övertalades att foga sig under fadern, som fick henne bortgift när hon var 13 år – enligt tidens sed. I sorgen över att inte kunna leva så hängivet som hon ville tröstades hon av sin svägerska Vanozza, som liksom hon själv hade längtat efter ett radikalare kristet liv. Då bestämde de sig för att tillsammans göra allt för att dela med sig åt nödlidande, avstå onödigt lyx och bevara hjärtat hos Gud i alla lägen. Snart såg man de två ge vård åt sjuka och dela ut allmosor. Deras män, som ju var bröder, älskade sina hustrur av hjärtat och stödde verksamheten mot sina föräldrars vilja. Francesca födde sex barn och älskades

av alla som den dagliga ledaren av palatsets alla verksamheter. Tjänstefolkets behandlades som familjemedlemmar. Det sägs att hon och hennes man aldrig bråkade med varandra under sitt 40 år långa äktenskap.

Krig, pest och hungersnöd i samband med de osaliga tvisterna om den rätte påven slog hårt mot Rom. Francesca insisterade på att vem som helst som kom till familjens palats och bad om hjälp skulle få det, vilket ledde till konflikt med svärfadern. Hennes man fick under striderna i staden ta emot knivhugg, men hon lyckades rädda hans liv med sina omsorger. I en trängd situation tvingades hon lämna ifrån sig ett av sina barn som gisslan till fienderna, men hon gick genast till kyrkan och föll på knän framför en Mariastaty. En officer som skulle rida iväg med barnet kunde inte få sin häst att lyda, och inte en annan häst heller, och så lämnade man förskräckt tillbaka barnet till dess mor.

Francesca öppnade ett sjukhus i familjens palats. Människor började bli mirakulöst friska i kontakt med henne (kring 60 fall är rapporterade i helgonprocessen). Själv tillskrev hon miraklen sin skyddsängel, vars närvaro hon hade en mycket tydlig känsla av. När freden återställts genom påven Martin V:s tillträde var Francesca redan en känd och aktad person i Rom. Människor sökte henne för råd och hjälp. Hennes man gav henne rätten att avstå från samlivet och ägna sig helt åt uppbyggnaden av en ordensgemenskap för kvinnor, som skulle verka i hennes anda. När han dog anslöt hon sig till gemenskapen, som hon snabbt blev ledare för – mot sin vilja.

Francescas andliga liv var fyllt av extatiska visioner. Vid 55 års ålder bestämde hon sig för att hälsa på en sjuk släkting fast hon själv mådde illa. På vägen hem blev hon riktigt dålig och en vecka senare dog hon. Hennes sista ord var: ”Ängeln har avslutad sitt arbete, han ger mig tecken att följa honom”. Hennes kropp vilar i dag i en glaskista i kyrkan som fick hennes namn, *Santa Francesca Romana*, vid Via dei Fori Imperiali, intill Forum Romanums ruiner. Helgonet Francesca – moder, maka, nunna – är en mångsidig förebild. Många gifter sig i hennes kyrka.

Kyrkans bön på denna dag:

Herre, vår Gud, du gjorde den heliga Francisca till ett föredöme för såväl äktenskap som klosterliv. Låt oss nu tjäna dig utan att tröttna, så att vi ser och följer dig i alla livets skiften.

Särskilda läsningar på denna dag: Ords 31:10-13, 19-20, 30-31 samt Matt 22:34-40

Också i dag:

Pojkhelgonet DOMENICO SAVIO tillhörde i början de gatugång som den helige don Bosco (se 31/1) tog hand om. Den omvände pojken motto blev att *hellre dö än synda*. Ofta påminde han taktfullt andra om att inte svära eller tala tanklöst om sådant som är

heligt eller förkastligt. 12 år gammal blev han dödssjuk. Alla skolbarns helgon dog idag 1857. Om du svär eller använder Guds namn på ett onödigt eller likgiltigt sätt, bikta det. Vi ska även vara återhållsamma med skämt som berör det som är heligt – framför allt aldrig skoja med kyrkans heliga sakrament. Sådant måste bekännas. Gud förtjänar vår kärlek och respekt mer än någon eller något annat.

Helige Domenico Savio, när din sjukdom gjorde att du inte orkade leka med dina kamrater längre vände du dig med glädje mot himmelen. Be om trons tröst för alla barn som i dag lider som du gjorde, och som vet att de inte har någon framtid här på jorden.

10 mars

JOHN OGILVIE (1580-1615)

Den helige jesuiten JOHN OGILVIE är en bland många katolska präster som dödades för sin tro i det protestantiska England och Skottland, som efter reformationen på 1500-talet isolerade sig från den katolska världen. Han blev katolik när han studerade i Europa och återvände i hemlighet som präst för att verka bland dem som var trogna mot den gamla kyrkan. Idag 1615 hängdes han i Skottland efter förhör under tortyr för ”uppvigling mot gällande lagar”. John visade hur värdefull vår katolska tro är, mer dyrbar än själva livet. Vi kan inte glädjas åt hans plågsamma död, men vi kan fira storheten i hans, och alla martyrs, trohet mot Kristus och hans kyrka.

Helige John Ogilvie, din undergång var hemsk och förnedrande, men ditt mod lyser för alla tider. Må vi som delar den tro, du gick i döden för, också med dig dela din enastående trohet.

11 mars

EULOGIUS (ca 822 – ca 859)

Om du är för feg för att berätta om din kristna tro för omgivningen, då ska du bikta det. Att hålla din tro hemlig är både orätt mot Gud, som genom tron ger dig evigt liv, och mot din nästa, som har rätt att höra om honom. Runt om i världen riskerar kristna sina liv när de missionerar. Den helige prästen EULOGIUS levde i det på ytan toleranta muslimska Cordoba i 800-talets Spanien. Han ville vinna muslimerna för Kristus. När han gömde en konverterad flicka, vars föräldrar ville tvinga henne att återgå till islam, avrättades han – idag 859. Flickan, som hette Levcritia, avrättades tre dagar senare. Dina muslimska vänner och grannar behöver lära känna Kristus. Om de konverterar kan det kosta dem dyrt, t.o.m. livet – det ses som ett brott än i dag – men det ger dem det eviga livet.

Helige Eulogius, be för alla de muslimer vi ser omkring oss. Må de finna Kristus och den sanna tron, och må de finna den genom oss.

12 mars

SYMEON ”den nye teologen” (949-1022)

Den helige SYMEON, som kallas den nye teologen i 1000-talets grekiska kyrka läste som ung om helgon (som du nu). Han förstod hur långt han var från Gud och att han behövde andlig ledning (som du nu?). Han fick en bok i handen av den helige Markos Eremiten. Han lärde av den att alltid och direkt ledas av sitt samvete, dag och natt, och snart började han känna ögonblick av Guds närvaro och när varje sådant tillfälle tog slut fylldes han av en oändlig förlustkänsla – när skulle nådens stund återkomma? Symeon blev ledare för ett munkkloster, en ivrig och sträng vägvisare. Det blev inte lätt. Efter 25 svåra år lyckades de missnöjda munkarna avsätta honom. I sin förvisning skrev han andliga böcker som ännu läses i hela världen. Men sorgen måste ha varit stor över de lärjungar som inte ville ha honom. Är vi som de? Biktar vi någonsin de tyngder vi lägger på våra ledare i kyrkan genom vårt missnöje, vår vägran att lyssna, vår gräl- och gnällsjuka?

Några ord av Symeon:

*Mina ord rättar ingen sig efter,
mina förmaningar avvisas,
min kritik är förhatlig,
mina tillrättavisningar tillrättavisas,
jag förföljs som vore jag en fiende.
Livet är outhärdligt.*

Helige Symeon, be för oss som tar emot så mycken nåd från Gud genom våra herdar men som så ofta gör livet tungt för dem.

13 mars

LEANDER (ca 540-600)

Arianernas sekt, som förnekade att Kristus var Guds Son av evighet, dominerade på 500-talet det västgotiska riket, som omfattade större delen av Spanien. Den helige munken LEANDER från Sevilla lyckades få kungens son Hermenegild att konvertera till den katolska tron men tvingades av kungens vrede att fly till Konstantinopel (kungasonen själv halshöggs och vördas nu som helgon, 13/4 är hans dag). Där blev Leander vän med den senare påven Gregorius den store. En ny kung, som var positivt inställd till katolska kyrkan, lät honom återvända och bli biskop i Sevilla. Med starka argument lyckades Leander föra många arianer tillbaka till den katolska tron, och påven Gregorius hedrade honom genom att göra honom till ärkebiskop. Leanders bror, den helige Isidor, blev hans efterträdare på biskopsstolen, och hela Spanien anslöt sig till katolska kyrkan.

Helige Leander, be för kyrkan i ditt hårt prövade land, som har upplevt så mycket våld och förtryck genom seklerna, och be för alla oss som nu förbereder oss inför påsken. Må vi få modet att som du stå upp för den tro som bygger på apostlarnas lära.

14 mars

MATHILDA (Mechtild) (ca 895-968)

Den heliga MATHILDA (Mechtild) gifte sig med Henrik Fågelfångaren, som blev kung i Tyskland på 900-talet. Hon hjälpte fattiga allt vad hon bara kunde, grundade kloster och levde i lyckligt äktenskap med sin man. När han dog råkade deras söner i strid och kunde knappt enas om annat än kritiken av hur mamman ”slösade” rikets pengar på välgörenhet. De tvingade bort henne till ett liv i större misär än de fattiga hon hjälpte. Sönerna kom senare på bättre tankar och bad om förlåtelse. Då återvände Mathilda till hovet och till sitt stora barmhärtighetsarbete.

Heliga Mathilda, be för de kristna som har makt och inflytande, att de under denna fastetid omvänder sig till ett liv i tjänst för utsatta och lidande med sin tid och sina tillgångar.

15 mars

Påven SAKARIAS (död 752)

På 700-talet plågades Italien av de hedniska, germanska langobarderna. Romarrikets kejsare satt i Bysans (Konstantinopel), långt från Rom, och kunde inte skydda Rom, apostlarnas stad. Bysans hade tillräckliga problem med de framstormande muslimska araberna från söder. Många i Italien vägrade betala skatt. Kejsaren trodde att Roms biskop Gregorius III låg bakom strejken och arresterade honom 741. En annan orsak till irritation i Bysans var Gregorius tydliga motstånd mot de fanatiska bildstormarna (ikonoklasterna) som bekämpade ikonkonsten i missriktad iver för Gamla testamentets bildförbud.

Näste påve, dagens helgon, SAKARIAS (741-752) fick själv, utan politiskt stöd från den kristne kejsaren i Bysans, söka fred med langobarderna för att skydda kyrkan i Väst. Med sin vänliga och övertygande stil åstadkom han mycket. Med hjälp av den helige *Bonifatius* missionsframgångar i Tyskland lyckades han stärka kyrkans band till frankerna, som sedan skulle bli mycket lojala mot påven i Rom. Men friktionen med huvudstaden i öst hade sitt pris: påvarna, som agerade alltmer på egen hand utan att förankra sina beslut hos kejsaren, blev nu mer beroende av västliga kungar, särskilt frankerna. Så småningom blev påven fullständigt obunden, med Kyrkostaten som bas och de germanska folken som back-up. Två skilda kristna imperier gränsade nu till varandra och lade den territoriala grunden för den stora kyrkoschismen 1054, som formellt upphävdes 1965 men ännu skiljer ”ortodoxa” i Öst från ”katoliker” i Väst.

Helige Sakarias, i din strävan att rädda Rom och kyrkan fick du fick balansera mellan stormakterna utan annat stöd än din förtröstan på Gud. Be för vår påve idag, som inte kan räkna med denna världes mäktiga och rika. Må han söka fred med alla, och kunna övertyga genom kraften från Guds Ande.

16 mars

MARIA från KIDUNA, botgöraren, och

ABRAHAM, hennes farbror (300-talet)

Det var på 300-talet i nuvarande Turkiet men hade kunnat vara i dag. Hon var försvunnen och hennes farbror som hette ABRAHAM (i dag vördad som helgon) letade många år efter henne. Han hittade henne på en bordell. Hon hette MARIA och omvände sig sedan farbrorn under många år försökt få henne ta sitt förnuft till fånga. Maria gav då sitt liv till Gud. Hur många förnedrar inte sig själva genom utlämnande bilder på nätet, hur många ”prostituerar” inte sig själva genom att göra sig till lätta offer för okyskhet och sexmissbruk? Besinning, omvändelse, bikt och bot är enda vägen tillbaka till Gud – hellre i dag än imorgon.

Heliga Maria från Kiduna, be för alla som utsätter sig själva eller andra för otillbörliga och utlämnande handlingar, inte minst via internet. Må Guds Ande befria världen från porrens och prostitutionens förnedrande lockelser.

17 mars

PATRICK (ca 385-461)

Saint Patrick's Day är irländarnas största fest – på den gröna ön liksom överallt i världen där de bor (inte minst New York). PATRICK, Irlands apostel, föddes omkring 385 i Skottland som son till en diakon. Som pojke kidnappades han tillsammans med många andra barn av irländska, hedniska pirater och blev slav hos dem. I sin ensamhet fylldes han av ånger över sina synder och vände sig till Guds barmhärtighet. Gud såg till honom. ”Som en far tröstar sin son, så skyddade han mig” skrev den åldrade Patrick om Guds närvaro i hans unga år i fångenskap på Irland. ”Jag bad regelbundet varje dag, och kärleken till Gud växte mer och mer och min tro stärktes och min ande upplivades. Varje dag kunde jag be upp till hundra gånger och nästan lika ofta på natten. Jag var ute i skogen och på berget för att be. Och även om det haglade, regnade och snöade var jag uppe innan gryningen för att be och jag kände inget av det onda eller någon andlig lättja. Idag förstår jag varför det var så: Anden var levande i mig. Och det var då jag en natt hörde en röst som sa till mig: Du har fastat väl. Mycket snart ska du få resa hem till ditt hemland”.

Sex års slavliv tog slut när Patrick lyckades fly. Gud lät honom hitta ett skepp som förde honom hemåt. Han var fri! Men efter några år därhemma såg han i en dröm om natten en ängel vid namn Victorius som liknade en irländare och som hade en mängd brev med till honom. Patrick hörde rösterna av dem han hade känt under sin fångenskap: ”Helige pojke, vi ber dig komma tillbaka och bo hos oss”. Han bestämmer sig för att följa kallelsen. Återvändandet till det hedniska Irland blir hans livsprojekt. Patrick reser först till Gallien och blir präst. Påven viger honom sedan till biskop och skickar honom till missionen på Irland. Den hårt prövade mannen hade i sin fångenskap missat mycket av sin skolgång men han hade lärt sig keltiska, irländarnas språk, en stor tillgång i arbetet. Biskop Patrick lyckas under 30 år omvända folket till kristendomen – en helt ofattbar insats (och givetvis var han inte ensam). Treklövern, som han använde för att förklara

Guds heliga Treenighet, är idag en symbol för Irland, den finns på mynt, frimärken och flygplan. Denna dag ska man bära gröna kläder. Den som inte gör det kan man nypa – i varje fall på Irland, den gröna ön.

Den irländska kristendomen blev så stark att dess munkar kunde rädda kyrkan i stora delar av Europa under och efter folkvandringarnas kaotiska sekler, när frestelsen till återfall i hedendom blev stark. Raden av irländska helgon i Patricks efterföljd är lång. Den religiösa poesin som de kristna kelterna lämnat åt eftervärlden är förunderligt vacker: den storslagna naturen och människans visdom, tid och evighet, allt ses i kärleksfullt samspel inför Skaparen.

Slaven som återvände för att ge trons gåva till det folk som rövat bort honom satte ett outplånligt märke på Irland och på kyrkan för alla tider. Det sägs att Gud lovade Patrick att irländarna aldrig skulle mista tron. Nu pågår en aggressiv sekularisering förstärkt av kyrkliga skandaler, men det kan vara en nödvändig reningsprocess av övergående art, ty trons rötter är djupa i det sjungande, vänliga folket.

Ord som tillskrivs den helige Patrick ("Sankt Patricks sköld"):

*Jag binder fast vid mig idag
Treenighetens starka namn.
Jag tillber och jag älskar Gud
som är Tre i En och En i Tre.*

*Jag binder fast vid mig för evigt,
i kraft av tron, Kristi människoliv,
Hans dop i vattnet i Jordanfloden,
Hans död på korset som frälste mig,
Hans uppståndelse ur den tomma graven,
Hans återvändo till himlens land,
Hans återkomst på domens dag,
jag binder fast vid mig idag.*

*Jag binder fast vid mig idag,
en stjärnströdd himmels varje dygd,
den solens stråle som ger oss livet,
och månens vithet om natten sen,
och blixstens ljus som ljungar fritt,
och vindens rasande storm och skrän,
den fasta jorden, det salta havet,
omkring den eviga klippans krön.*

*Jag binder fast vid mig idag
Guds makt att hålla och leda mig,*

*Hans ögon vakar, hans makt ger styrka,
Hans öra lyssnar till min bön,
Guds vishet undervisar mig,
Hans hand mig leder, hans sköld ger värn,
Guds ord ger mig orden,
Hans himlaskara beskyddar mig.*

*Kristus hos mig, Kristus i mig,
Kristus bakom, Kristus framför,
Kristus bredvid, Kristus vinner mig,
Kristus tröstar och upprättar mig.
Kristus under mig, Kristus över mig,
Kristus i lugnet, Kristus i faran,
Kristus i allas hjärtan som älskar mig,
Kristus på väns och främlings läppar.*

*Jag binder fast vid mig det namnet,
Treenighetens starka namn
Jag tillber och jag älskar Gud,
som är Tre i En och En i Tre,
Av honom är varje väsen skapat,
Evig Fader, Ande, Ord.
Högt lovad, prisad min frälsnings Herre.
All frälsning är av Kristus, Herren!*

Till svenska av sr. Gerd Swensson, *Te Deum*.

Kyrkans bön på denna dag:

Gud, vår Fader, du som sände den helige Patrik att förkunna din härlighet för Irlands folk, kom ihåg hans verk och hör hans bön, och låt alla dem som döpts till Kristus i ord och handling förkunna dina under.

Särskilda läsningar på denna dag: 1 Pet 4:7b-11 samt Luk 5:1-11

---

18 mars

KYRILLOS AV JERUSALEM (ca 315-386)

Den helige biskopen KYRILLOS i 300-talets Jerusalem fördrevs flera gånger från sin biskopsstol för att han inte stödde arianerna som ville ändra läran om Kristus. Klagomålen var många: man ogillade att han sålde av kyrklig egendom för att hjälpa fattiga under en hungersnöd. Och hur var det med respekten för kejsaren? Det påstods att han lättsinnigt hade sålt ett guldstickat plagg som var en gåva från majestätet. Det hade

senare setts på en komiker på en teaterscen. Men varje gång Kyrillos förvisades hämtades han efter ett tag tillbaka till sin församling i Jerusalem.

I den heliga staden låg ruinerna av det judiska templet ännu orörda efter romarnas belägring år 70, något som Jesus förutsagt fyrtio år tidigare (Mark 13:2). Den romerske kejsaren Julianus "Avfällingen", som ville återinföra hedendomen och krossa den kristna kyrkan, började återuppbygga templet åt judarna för att förhåna Jesu profetia och kristendomen. Kyrillos påminde befolkningen i den heliga staden om Jesu förutsägelse. På natten förstörde en jordbävning det påbörjade bygget och brand härjade arbetsredskapen. Kejsaren dog snart därpå och tempelbygget blev aldrig av.

Många predikningar och katekeser av den helige biskopen finns kvar, liksom hans berättelse om det märkliga *ljusundret* den 6 maj på förmiddagen vid pingsten omkring 351: "... ett mycket stort ljuskors visade sig på himlen, välvit över det heliga Golgota till det heliga Olivberget. Det sågs inte bara av enstaka individer utan av hela stadens befolkning. Under flera timmar syntes det. Det skickade ut blixtrådar och överträffade solens glans. Hela staden, gripen av fruktan och samtidigt av glädje, strömmade in i kyrkan." (Jag har ett litet kors från den tiden som hittats vid utgrävningar i Jerusalem – om det korset bara kunde tala!).

Genom Kyrillos känner vi till liturgin i fornkyrkan, t.ex. när han säger hur man ska ta emot den heliga kommunionen i handen (man gjorde precis som vi gör idag):

När du kommer fram, håller du inte handlederna raka eller fingrarna isär, utan gör den vänstra handen till en tron för den högra, som om den skall ta emot en konung. Böj handflatan, ta emot Kristi kropp och säg sedan "Amen". När du med stadig hand har helgat dina ögon genom att vidröra dem med den heliga kroppen, ta då del av den. Se till att du inte tappar något av den, ty om du tappar den är det som om du förlorade en av dina lemmar. Säg mig: om någon gav dig guldstoff, skulle du då inte hålla i det så stadigt du kunde och se till att du inte tappade något av det och led förlust? Hur mycket försiktigare skall du då inte se till att du inte låter en smula falla av det som är dyrbarare än guld och ädla stenar? Sedan du tagit emot Kristi kropp, gå då till kalken med blodet. Sträck inte ut händerna utan böj dig ned och säg "Amen" i tillbedjan och vördnad, helga dig och ta del av Kristi blod. Medan fukten ännu är kvar på dina läppar, vidrör den med händerna och helga ögonen och de övriga sinnen. Medan du väntar på bönen, tacka då Gud som har räknat dig värdig sådana mysterier (Kyrillos av Jerusalem, Katekeser, övers. Per Beskow, Artos 1992, sid. 117).

Kyrkans bön på denna dag:

Gud och Fader, genom den helige biskopen Kyrillos har vi fått djupare insikt i frälsningens mysterier. Låt oss på hans förbön känna den gode Herden och i honom få liv, och liv i överflöd.

Särskilda läsningar på denna dag: 1 Joh 5:1-5 samt Joh 15:1-8

19 mars

S:T JOSEF, JUNGFRU MARIAS BRUDGUM, högtid

I dag firar katolska kyrkan över hela jorden inget mindre än en högtid som bryter fastan och bryter ut i fest. Den helige JOSEF, Jungfru Marias brudgum, anförtroddes en uppgift av Gud som ingen annan fått: att ta hand om och skydda Guds största skatt, den heliga familjen, kyrkans urcell och ursprung. Josef räddar sin gravida förlovade från vanäran genom att göra henne till sin hustru (Matt 1:18-24). I Betlehem gör han allt för att hitta tak över huvudet åt sin brud när hon ska föda Messias (Luk 2:6-7). Han flyr med Maria och barnet till Egypten när han märker att faror hotar dem (Matt 2:13-23).

Alltid nära den heliga Jungfrun, men aldrig så att han glömmer att hon främst är *den helige Andes brud*, hon är bestämt för kroppens avhållsamhet för Guds skull. Precis som hans namne, Josef i Första moseboken, som betroddes med allt i sin herre Potifars hus (dock inte Potifars hustru! 1 Mos 39:9) så håller sig Nya testamentets Josef kyskt till den plats Gud har gett honom. Lika troget som den förste Josef tjänade Egyptens herre, farao, och säkrade folket från svält, lika troget tjänade Nya testamentets Josef *Herren över alla herrar* och tog hand om Jesus som skulle bli livets Bröd för världen (Joh 6:35). Han lever helt för Maria och barnet, aldrig för sig själv. En förebild för alla makar, inte minst i vår egotrippade tid. Josef liknar sin namne i forntiden också genom att han förstår drömspråket från Gud. Ständigt är hans själ öppen för Guds ledning, änglarnas anvisningar, och han handlar därefter. Själv säger han inte ett ord. Han påminner oss om de rättfärdiga männen i Gamla testamentet: den tyste Noa som räddade sin familj genom att bygga arken, den tillitsfulle Abraham som lämnade sitt land och satsade allt på Guds löften (parallellen dras i dagens andra läsning, Rom 4:13, 16-18, 22), den hängivne Mose som förde Guds folk ut i friheten, eller (som dagens första läsning låter oss förstå) David och hans son Salomo (2 Sam 7:4-5a; 12-14a, 16).

Det är Josef och ingen annan som får privilegiet att ge Guds Son namnet Jesus. Tanken svindlar: denne man får uppfostra sin Skapare, vara far i Gud Faders ställe, prägla Guds Son som människa, hjälpa honom att läsa, umgås med andra, hantera sin längtan att gå egna vägar (episoden då Josef hittar sin förrymde grabb i templet, Luk 2:41-51), skolas in i yrket. Mycket av det vi möter hos den vuxne Jesus i evangelierna återspeglar nog vad han lärt av Josef: det öppna och hänsynsfulla bemötandet av kvinnor, den självklara kyskheten, beslutsamheten att göra den himmelske Faderns vilja, den självuppoffrande kärleken. Det var Josef som lyfte upp den lille Jesuspojken i Nasaret och tog honom på sina axlar. Jesus har älskat denne man som tog honom vid handen och lärde honom gå, tala, sjunga Davids psalmer, skämta, berätta historier, spika, timra, bygga, göra upp eld,

använda lod och rikta bräder. Josef är den ende som Jesus har kunnat kalla *abba* (pappa) vid sidan av Gud. Josef visade Jesus hur man skulle be. Han berättade om folkets gamla hjältar och dess hopp till Gud. Hur många lyckliga och svåra stunder har Josef inte fått dela med Maria och Jesus, natt och dag! Hur har han inte själv helgats av den intima samvaron med dessa två som var utan synd? De har dagligen behövt hans hjälp på många sätt. Hur tacksam måste han inte ha varit mot Gud som lät honom ansvara för deras välfärd? Evangelierna berättar inget om slutet på Josefs liv, men Gud har utan tvivel tagit emot honom i himlen med Jesu ord ur liknelsen om talenterna: ”Du är en god och trogen tjänare. Gå in till glädjen hos din herre” (Matt 25:21).

Josef är kyrkans beskyddare. Vi vänder oss med rätta till honom när det är kris. (Påven Franciskus lägger lappar med svåra problem under en bild av Josef i sitt rum och sover lugnt på natten.) Josefs öde visar att Gud litat på oss arma människor när han vill genomföra sin plan. Var som Josef! Det lilla och vardagliga du gör i Guds tjänst har oerhörd betydelse för Gud, och han glömmer det aldrig. Josef var speciell och du är speciell – var glad, tänk inte på fastan idag, fira för fullt.

Josef ledde den heliga familjen. På denna dag 2013 installerades vår påve Franciskus. Be för alla som Gud har satt att leda sitt hus på jorden, kyrkan.

Kyrkans bön på denna dag:

Allsmäktige, evige Gud, under den helige Josefs trogna vård lät du frälsningens mysterier ta sin början på vår jord. Hör hans bön och hjälp din kyrka att alltid troget tjäna detta verk, till dess det en gång fullbordas.

Denna högtids läsningar: 2 Sam 7:4-5a, 12-14a, 16; Rom 4:13, 16-18, 22; Matt 1:16, 18-21, 24a eller Luk 2:41-51a

---

20 mars

IPPOLITO GALANTINI (1565-1619)

Det är ännu fastetid och vi bör gå till bikt innan påsk. Vad ska vi bikta? Kanske alla de gånger vi hör predikningar utan att bry oss om det som sägs. Prästen spiller sin tid på oss. Dagens helgon, den salige IPPOLITO GALANTINI från Florens, kunde som barn upprepa prästens predikan utantill efter mässan. När han var 12 år gjorde biskopen honom till ledande kateket i en av sina kyrkor. Han ordnade genast med undervisning för fattiga barn i grannskapet. Snart blev det till *Franciskus kongregationen för undervisning i den kristna tron*, som erkändes av påven. Barn kan vara fullt kompetenta trosvittnen. De blir berörda, tar till sig poängarna och för dem vidare. Kristus vill att vi ska likna barnen (Matt 18:1-6 och 19:13-15), men vi bryr oss inte. Här finns nog åtskilligt att bikta.

Salige Ippolito Galantini, be för alla barn som kommer till kyrkan med öppet sinne och öppna öron. Må vi vuxna inte göra dem likgiltiga genom vårt dåliga exempel.

21 mars

NIKOLAUS av FLÜE (1417-1487)

Den helige NIKOLAUS av FLÜE, en from och respekterad man i sin stad, övergav fru och tio barn för ett liv som eremit. Enligt Luk 18:29-30 kan man göra så. Hustrun var införstådd (vilket är ett villkor enligt kyrkan). Försörjningen var ordnad och Nikolaus bodde nära familjen. Ändå känns hans beslut märkligt. Vissa helgon är svåra att begripa sig på. Men Nikolaus nya liv bar frukt. Den strängt asketiske mannen, som under två decennier mirakulöst nog levde enbart på kommunionen, blev andlig rådgivare åt fattiga och mäktiga. Han mottog privata uppenbarelser. Politiskt bidrog han till att förhindra inbördeskrig i 1400-talets Schweiz. En son till honom blev präst och ett barnbarn valde samma eremitliv. Radikalitet smittar.

Helige Broder Klaus, än idag väcker ditt exempel förargelse bland kristna som anser att du gjorde fel när du lämnade familj och barn för att leva ett strängt liv i bön och fasta. Be för alla familjer som idag splittras av viljor som drar åt olika håll. Må de trots allt leva i tillit till Gud och själva finna vad ditt oroliga hjärta sökte.

22 mars

CLEMENS AUGUST VON GALEN (1878-1946)

I den salige kardinalens stad, Münster i Westfalen, finns det nog åldringar som ännu kommer ihåg honom – CLEMENS AUGUST GRAF VON GALEN. Det var under den värsta nazitiden, och han predikade hårt och konstant mot Hitlerregimen (som var bland de första i världen att införa fri abort och eutanasi) och han lyckades ett tag bromsa dödandet av funktionshindrade och svårt sjuka. Biskopen kritiserade öppet koncentrationslägren, liksom nazisternas övergrepp på katolska institutioner, och hans omåttliga popularitet skyddade honom. Man berättar att hemliga polisen, Gestapo, en gång kom och bad honom följa med. ”Visst” sa den två meter långa, kraftige biskopen, ”låt mig bara klä på mig”. Då tog han på hela sin biskopsskrud, inklusive den långa cappa magna, och gick ut till dem. Omedelbart fylldes hela platsen framför domkyrkan av människor och säkerhetspolisen kunde inte ta med honom (en av hans ministranter var *Peter Hornung*, senare kyrkoherde i Sankta Eugenia i Stockholm, död 2006). Von Galen försökte få övriga biskopar att inta samma tuffa attityd, men de var mer försiktiga och ville inte reta upp Hitler ännu mer – de ville rädda vad som räddas kunde och skydda katoliker mot förföljelse. Efter kriget fortsatte von Galen sina kritiska predikningar, men nu mot de övergrepp hans folk utsattes för av de allierade ockupationssoldaterna, som plundring, massvåldtäkt och påtvingad svält – något som historieböckerna inte berättar så mycket om. ”Lejonet från Münster” dog i dag 1946 och saligförklarades 2005.

Salige biskop Clemens, ständigt hängde anklagelser om högförräderi över ditt huvud, men du teg inte utan talade öppet mot din tids vansinne. Än i dag saknas du av ditt folk, vars medlemmar du så kraftfullt försvarade med risk för eget liv. Må Guds kärlek flamma

upp i oss, så vi inte längre tysta ser på att abort, eutanasi och sociala orättvisor accepteras som självklarheter av en likgiltig värld.

23 mars

TORIBIO (1538-1606)

Den helige TORIBIO, ärkebiskop av Lima i slutet av 1500-talet, hade en svår uppgift: att skapa en fungerande kyrka i ett land där vita kristna härskade över indianerna, tog dem till slavar och var likgiltiga för deras kroppsliga och andliga välfärd. Toribio mötte motstånd hos både världsliga och kyrkliga makthavare när han bekämpade korrruptionen i kyrkan och krävde att prästerna skulle leva hos indianerna och lära sig deras språk, att indianerna skulle få uppdrag i kyrkan, att slavhandeln skulle stoppas, och så vidare. Själva reste han runt i varje hörn av Peru, genom de djupa regnskogarna och över de snötäckta Anderna, för att träffa de kristna indianerna. Han lär ha döpt och konfirmerat hundratusentals av dem.

Kyrkans bön på denna dag:

Herre, du lät din kyrka växa genom den helige Toribios herdegärning och iver för sanningens sak. Låt kärlekens och helgelsens Ande brinna i det folk som du har utvalt åt dig.

Särskilda läsningar på denna dag: 2 Tim 1:13-14; 2:1-3 samt Matt 9:35-38

---

24 mars

HILDELITH (omkring år 700)

Ett av dagens helgon är den heliga abbedissan HILDELITH från Barking i Essex. Vi vet inte så mycket mer än att hon gjorde allt hon skulle, dynamiskt och grundligt, till stor nytta för sitt kloster, med praktiskt sinne för ordning. Men också detta är en läxa: gör vad du ska, med omsorg och stor kärlek, och himlen skall löna dig.

Heliga Hildelith, be för oss i vår förvirring som ofta gör många saker vi INTE borde göra istället för det vi faktiskt skulle uträtta. Må Gud hjälpa oss att fokusera rätt och avsluta det vi har påbörjat, innan vi stressar vidare med självpåtagna projekt.

25 mars

**HERRENS BEBÅDELSE – JUNGFRU MARIE
BEBÅDELSEDAG, högtid**

Det är HERRENS BEBÅDELSES HÖGTID idag, vanligen kallad MARIE BEBÅDELSEDAG. De år denna högtid faller på en söndag flyttas den till måndagen. När den faller i stilla veckan eller påskoktaven (veckan efter påskdagen) firas den på måndag i andra påskveckan.

Högtiden har uråldriga anor. Man anar antydningar så långt tillbaka som 100-talet (se 6 januari). Det är verkligen en helig dag: vi firar den händelse i dagens evangelium (Luk 1:26-38) som katoliker ständigt ser framför sig under **Angelusbönen**, stunden då den utlovade Messias, *Immanuel* (Gud-med-oss, Jes 7:14, dagens första läsning) kom till Jungfrun:

*Herrens ängel kom med bud till Maria.
Och hon blev havande av den helige Ande.*

*Var hälsad, Maria,
full av nåd,
Herren är med dig.
Välsignad är du bland kvinnor,
och välsignad är din livsfrukt, Jesus.
Heliga Maria, Guds moder,
bed för oss syndare,
nu och i vår dödstund.*

*Se, jag är Herrens tjänarinna.
Må det ske med mig som du har sagt.*

Var hälsad, Maria ...

*Och Ordet blev kött.
Och tog sin boning ibland oss.*

Var hälsad, Maria ...

*Bed för oss, heliga Guds moder.
Att vi blir värdiga Kristi löften.*

Låt oss bedja: Herre, ingjut din nåd i våra hjärtan, så att vi, som genom ängelns budskap fått veta att din Son blivit människa, genom hans lidande och kors når fram till uppståndelsens härlighet. Genom samme Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Gud trädde in i världen! **Gud, vår Fader**, märks i sin hälsning till Maria genom ängeln som försäkrar: "Herren är med dig". **Sonen** är där i löftet: "Du skall föda en son". Himlen vill alltså komma till jorden, och Maria är platsen där detta ska ske. Hebreerbrevet (dagens andra läsning) citerar orden från Ps 40:7-9 (i den grekiska Bibeln), tillämpade på Ordets inkarnation i Maria: *En kropp har du danat åt mig*. Kvinnan av vilken Frälsarens kropp skulle danas frågar hur det ska gå till, och svaret blir löftet om **den helige Ande**, tredje personen i Gudomen, som ska komma över henne, "överskugga" henne och låta Jesus ta sin boning i henne. Maria, fylld av nåd, fylld av Anden, förmår att be som vi gör i

Fader vår: Ske din vilja. Hon säger ju: ”Må det ske med mig som du har sagt!” Hela scenen är en prototyp – en urbild – för den troende människans förhållande till Gud:

1. Gud talar och lovar frälsning.
2. Människan svarar i tillit och glad förväntan.
3. Människan bär frukt. Guds Ord blir konkret.

Angelusbönen ber man lämpligen morgon, middag och kväll. Där, med kvinnan i Nasaret, träder vi direkt in i den heliga Treenighetens inre liv: vi är överskuggade av den helige Ande som Maria blev, vi är Faderns tjänare och tjänarinnor som Maria, vi är Ordets boning som Maria. Hon har en tredubbel relation till Gud, som också vi får gå in i, på vårt sätt: hon är *Faderns dotter, Sonens mor och Andens brud*. Så blir det faktiskt för varje själ som instämmer i Marias ”må det ske med mig som du har sagt” – dessa heliga ord som i sin tur är ett eko av Sonens Ja till Fadern inom den heliga Treenigheten, från evighet till evighet. Om världen helt och fullt skulle begripa hemligheten i denna högtid skulle den dö – av glädje.

Våffeldagen heter dagen i folkmun, alltså **Vårfrudagen** med förenklat uttal. Ja visst, lite dårskap måste det finnas i glädjen: fram med sylt och vispgrädde, gör feta våfflor! Ingen fasta i dag. Ät, drick och passa på att förklara ursprunget till namnet för dem du äter med. En angenäm form av evangelisation.

Kyrkans bön på denna dag:

Himmelske Fader, du lät ditt eviga Ord bli en människa av kött och blod i den heliga jungfrun Maria. Låt oss, som vet och bekänner att han är Gud men blev en av oss, bli alltmer lika honom i den härlighet han delar med dig.

Särskilda läsningar på denna dag: Jes 7:10-14; Hebr 10:4-10 samt Luk 1:26-38

---

26 mars

LUDGER (742-809)

Staden Münster i Tyskland härleder sitt namn från latinets *monasterium* (kloster). Den helige LUDGER blev biskop där 794 och organiserade kloster, församlingar och evangelisation med stor effektivitet. Stora pastorala framgångar brukar väcka oro: Ludger anklagades för att ha gett för mycket pengar till fattiga och för litet till kyrkans underhåll, och därför kallades han till den fromme kejsaren Karl den store för att förklara sig. Nu var det så att Ludger ALDRIG tillät någon att avbryta honom när han var försjunken i bön. Kejsaren skickade en man för att hämta Ludger, men mannen fick vänta förgäves för Ludger bad och bad och det tog sin rundliga tid. Näste utsände fick också vänta och gav till sist upp. Först när den tredje kom var Ludger redo att följa med. ”Varför lydde du inte direkt?” frågade det kränkta majestätet. Ludgers svar var rakt: ”Jag tänkte att tjänsten för

Gud skulle gå före tjänsten både för dig eller någon annan människa. Var det inte så du ville ha det, när du gjorde mig till biskop?”

Låt inget störa din bön. Om världen rasar när du ber, låt den rasa. Ägna dig då helt och hållet åt GUD.

Helige Ludger – vad har vi som inte är gåva från Gud? Vad kunde vi göra utan honom? Må ditt exempel lära oss att vänta allt gott ur Guds hand och samtidigt ivra för hans kyrkas växande i världen.

27 mars FROWIN (död 1178)

Vackra ord förtjänar att skrivas vackert. Den helige FROWIN, abbot i 1100-talets tyska Schwarzwald, grundade en skola för kalligrafi och målning. Han samlade i sitt kloster ett jättebibliotek, en ovärderlig skatt på medeltiden, då alla böcker måste kopierades för hand. Skönhet och långsamhet kan vara vägar till helighet. En blommas växande kan inte stressas fram. Inte konst heller. Och inte ditt andliga liv. Tålmod!

Helige Frowin, be för oss som har så brått att vi missar det stora i det lilla och detaljernas fördolda skönhet. Må vi lära oss att tålmodigt och med omsorg arbeta till Guds ära, han som bryr sig om vartenda grässtrå, danar varje vattendroppe och älskar allt han frambringar.

28 mars HESYCHIUS (död ca 450)

Den helige HESYCHIUS var präst i det kristna (bysantiska) Jerusalem i början av 400-talet. Han är ett tidigt vittne om den kristna kyrkans tro att Maria var *ständig* jungfru och *helt utan synd*. Han skrev en förklaring till hela Bibeln, varav tyvärr bara brottstycken är kvar. I denna heliga tid i kyrkoåret ska vi läsa mer i Bibeln, gärna morgon och kväll. Bibeln är – skrev han – ”fullkomlig visdom, början och slutet, som hela vår existens ska rätta sig efter.” Förstår du den heliga Skrift, då förstår du något av Gud – och dig själv.

Helige Hesychius, be för oss som söker Gud men inte tänker att han söker oss och finns så nära som Bibeln i vår bokhylla. Må vi lyssna till Guds ord med öppet hjärta och nyfiket sinne.

29 mars JONAS OCH BARACHISIUS – PERSISKA MARTYRER
(dödade ca 350)

Idag minns kyrkan två av de många persiska martyrerna – JONAS OCH BARACHISIUS.

Lite bakgrund:

Den kristna kyrkan spreds under de första århundradena inte bara inom romarriket. I Persien växte på 200-talet hundratals kyrkor fram. De härstammade enligt egen utsago från kristna som under den romerske kejsaren Hadrianus (117-138) förföljelse mot kyrkan hade flytt österut. Men redan innan dem ska *Addai*, en av Jesu 72 lärjungar i Luk 10:1, och dennes lärjunge Mari ha grundat kyrkan i Karka, det nuvarande Kirkuk i norra Irak, staden där dessa tidigaste kristnas nuvarande ättlingar har lidit så fruktansvärt under de senaste årens terror under islamiska extremister.

Under 300-talet stärkte zoroastrismen (en dualistisk religion med särskild vördnad för elden) sitt grepp om statsmakten och "främmande" religioner bekämpades. Romarna, som perserna ständigt krigade emot, blev vid denna tid allt mer kristna, och därför fruktade den persiske shahen att de kristna i hans rike skulle gå hans fiendes, Roms, ärenden. Han införde dubbel skatt på den kristna minoriteten, vars patriark förgäves försökte skydda de fattiga troende. Mycket annat irriterade perserna. De hade månggifte, vilket de kristna avvisade. Det statliga prästerskapet, magerna, klagade över att de inte kunde vörda solen så länge kristna "smädade" den (vägrade soldyrkan). De kristna svarade att de inte ville tillbe det skapade utan bara Skaparen.

Från Roms nu kristendomsvänliga imperium strömmade vid denna tid markioniter in i Persien, en sekt som påstod att Gamla testamentets Gud skulle vara ond och en annan gud än Nya testamentets gode Gud. Även judar flydde från Rom för att de fick det allt svårare (romarnas klassiska antisemitism hämtade näring också av kyrkans framgångar). Tillsammans understödde markioniter och judar persernas förföljelse av kristna. Kyrkor revs eller byggdes om till synagogor (med magernas, d.v.s. zoroastrarnas hjälp). Judarna drabbades dock själva snart av ett oväntat hårt slag: när den romerske kejsaren Julianus försökte kväva kyrkan, återinföra hedendomen och uppmuntrade till återuppbyggandet av judarnas tempel i Jerusalem (som en hån mot Mark 13:2), gav sig tusentals judar iväg för att delta i bygget, men de massakreras av perserna på vägen.

En kyrkoförföljelse av gigantiska mått genomfördes i shahens rike: kristna skulle bära särskild klädsel, som judarna under nazismen. De anklagades för svartkonst. Kristna kvinnor som inte ville gifta sig med zoroastriska män dödades på de mest utstuderade sätt. Kejsar Konstantin i Rom skrev till shahen men förgäves. Tusentals kristna dödades under bestialiska former, och plågorna fortsatte fram till 600-talet, då muslimerna erövrade landet och förvandlade det till det shiitiska samhälle det ännu är, Iran. Kristna diskrimineras fortfarande, fast inte som förr. Persiska kyrkans historia är tårar och åter tårar.

Dagens helgon, JONAS OCH BARACHISIUS, är bara två av dem som gav sina liv under den ökände shahen Shapur II (339-379). De vägrade tillbe solen, månen, jorden och vattnet under hänvisning till att det vore bättre att lyda Gud, himlens och jordens odödlige kung, än den jordiske kungen, som är underkastad döden. Båda torterades fruktansvärd,

på skilda platser, där de fick veta att den andre hade gett upp och förnekad sin tro. Båda vägrade tro på lögnen och uthärdade till slutet.

De tidiga persiska martyrs öden är väl dokumenterade. Vissa berättelser har drag av legender, men det kan ligga ögonvittnesberättelser och direkta förhørsanteckningar bakom allt. Vi läser den ena gripande scenen efter den andra: biskopar och präster slogs i bojor. Vi hör om patriarkens dilemma: om han inte offerar till avgudarna kommer tusentals kristna att mördas.

En ledande förföljare vid namn *Tahmizgerd* omvändes till tron och korsfästes själv. Det skedde under de 12 000 kristnas martyrium i nuvarande Kirkuk år 445 under shahen Yazdegerd II (439-457). Med tanke på att kyrkoförföljelser pågått helt nyligen på samma plats, mot människor vi känner i katolska kyrkan i Sverige i dag, och deras släktingar som inte kunde ta sig hit, är det en svår läsning. Dåtidens offer bli levande i deras ättlingars öde i dag. Medierna visar oss samma ansikten, samma rädsla, samma mod som då. Svårt att inte beundra tron och modet hos dem som fått ärva en så gammal korsväg.

Legenderna om de persiska martyrer berättar att de troendes vördnad för martyrernas ben, kläder och andra relik var så stor att hedningarna förvånades. Tygstycken kastades över en helig biskops bår för att bli vidrörd av den, ja, båren själv revs i småbitar. Alla ville ha en relik av en mördad patriark; jorden kring hans tält samlades in och användes vid välsignelser. Mirakel skedde vid de heligas ben.

Kristendomen är i dag den i särklass mest förföljda religionen i världen. Nutidens kristna martyrer ska räknas i miljoner. Fortidens trosvittnen bekräftar att det alltid varit så, någonstans. Guds Son, den avvisade och misshandlade Messias, lever vidare i sin kyrka och vandrar med henne den långa, tunga vägen fram till hans rike.

Helige Jonas, Barachisius och alla kristna martyrer från Persien: be för alla som i detta nu utsätts för plågor, förakt, diskriminering, utanförskap eller mord för att de följer samma Herre som ni. Må deras tro lysa som en eld, upplysa denna världs mörker och förjaga hatet mot Gud.

30 mars

DIEMUT (död 1130)

LEONARDO MURIALDO (1828-1900)

”Världen är korsfäst och död för mig och jag för världen” skriver Paulus (Gal 6:14). Att älska Kristus kan innebära att vilja dela hans yttersta isolation, ja begravas med honom. Den heliga DIEMUT från Bayern tog detta bokstavligen och blev det som kallades reklus (eller ”inklus”): hon lät mura igen dörren till sin hydda och levde helt för Gud. Hon skrev av 45 böcker för hand. Några är bevarade, liksom en liten korrespondens med en väninna (den helige Herluka). Diemut levde så i 50 år till sin död, denna dag år 1130. Vi har svårt att ge Gud 50 minuter i ensam bön!

Heliga Diemut, du avskar dig från omvärlden men gjorde dig beroende av den på samma gång. I din ensamhet bad du och gjorde bot för många. Be för oss att vi längtar efter den tystnad och den avskildhet som vi kan behöva för att fördjupa vår kärlek till Gud.

Också i dag:

Den helige prästen LEONARDO MURIALDO. Han var vän och medarbetare till den helige Don Bosco. Han verkade alltså under 1800-talets andra hälft. En rå kapitalism regerade i Europa. Arbetarfamiljernas villkor var hårda. Leonardo byggde upp katolska fackföreningar som skulle säkra fundamentala rättigheter, inte minst genom tidningen ”Arbetarnas röst”. Dessutom grundade han arbetsförmedlingar och kooperativ med sjukförsäkringssystem, möjlighet till lån, fritidsverksamhet, jordbruksprojekt för kriminella pojkar, folkbibliotek och Sankt Josefskongregationen, som fortfarande arbetar för ungdomars utbildning i många länder (den har i dag några hundra medlemmar, hälften präster). Han blev arbetarnas, inte minst de arbetande kvinnornas, röst inför arbetsgivarna. Leonardo anklagades för att vara socialist när han 1885 ställde sig bakom kravet på åtta timmars arbetsdag. Hela arbetarrörelsen bekämpades av starka krafter. Den fick dock ett starkt stöd genom påven Leo XIII:s rundskrivelse *Rerum novarum* i 1891, som lade grunden till nutidens katolska sociallära. Leonardo Murialdo påminner oss kristna om att vi måste påverka politiken. Inte leva i en drömvärld.

Helige Leonardo Murialdo, ditt liv för Kristus var en enda lång kamp mot orättvisa levnadsvillkor och okunskap om Guds godhet. Be för oss som vill leva i Kristi efterföljelse att vi aldrig drar oss för att protestera mot kränkningar av människans värdighet.

31 mars

BENJAMIN – PERSISK MARTYR (dödad ca 422)

Dagens helgon blev offer för en av historiens värsta förföljelser (se 29 mars). Allt började med – så berättas det – att en kristen biskop tände eld på *eldgudens* tempel. Så totalförstördes byggnaden ironiskt nog av själva det element som tillbads där, en provocerande handling som ville visa det meningslösa i att dyrka en gud som inte kan rädda sig själv. Vi är i Persien år 420, och en period av 40 års hänsynslös förföljelse mot kristna tar sin början. Kyrkor förstördes och kristna plågades utstuderat brutalt. En av många var diakonen BENJAMIN. Det kristna romarrikets ambassadör, som försökte påverka de persiska myndigheterna, lyckades få honom fri på villkor att han inte uttalade sig i religiösa frågor. Men helgon kan man inte tysta. Benjamin fortsatte predika, en diakon är satt att förkunna evangeliet, om människorna vill höra det eller inte. Den långsamma tortyr han utsattes för (detaljerna utelämnas här) knäckte honom och tog till sist hans liv, men den kunde inte ta ifrån honom hans tro och hans värdighet som Guds barn.

Helige Benjamin, nu jublar du i himlen med honom som du satsade allt för. Be för oss som så sällan tar chansen att berätta om Kristus. Må vi få en del av det mod som gjorde dig moraliskt starkare än dina bödlar.